

Велосипедисти просять Президента подбати про безпечний рух

Більше двох тисяч велосипедистів підписали петицію до Президента і Прем'єра з проханням забезпечити безпеку велосипедного руху в містах. Основними вимогами, висунутими в петиції, є введення обмеження швидкості руху автотранспорту в містах до 50 км/год, а також скасування допустимого перевищення граничної швидкості на 20 км/год (активісти пропонують не штрафувати за перевищення швидкості тільки на 10%).

У Луцьку може загинути дерево, біля якого відпочивала Леся Українка

Йдеться про легендарний Лесин ясен у Старому місті. Про це розповів перший заступник мера Луцька Святослав Кравчук. Чиновник повідав, що дерево хворе, всередині у ньому пустота і воно може впасти. Ясен потребує лікування, на яке необхідні чималі кошти. Нагадаємо, Лесин ясен — це пам'ятка природи. Вік дерева оцінюють у 225 років.

13

Відомості.інфо №28 (668)

11 - 17 липня 2013 року
<http://www.vidomosti.info/>

ЖИТТЯ

Чому Петлюра у травні 1919 року без опору віддав Луцьк полякам

«Катастрофа під Луцьком, де польські війська захопили величезні склади військового майна, поставила під сумнів саму можливість активних дій на обох фронтах без шансів здобути десть військове спорядження й свіжі підкріплення» (Станіслав Кульчицький, історик).

Як тільки Німеччина та її союзники зазнали поразки у Першій світовій війні, Радянська Росія починає війну з відновленою Українською Народною Республікою. Користуючись слабкістю української армії, а також відсутністю дисципліни у війську УНР, більшовицькі війська швидко захоплюють Лівобережну Україну і стрімко наступають на захід. Уже на початку лютого 1919 року Червона Армія увійшла до Києва. До травня 1919 року війська УНР залишили Корець, Шепетівку, Острогоз.

У цей же час, намагаючись відновити Річ Посполиту в кордонах 1772 року, польська армія розпочала наступ на українські землі з заходу. В ході запеклих боїв у січні 1919 року поляки захопили Ковель і Володимир-Волинський. 3–8 березня на Волині пройшов наступ польських військ, яким вдалося захопити декілька районів. Але незважаючи на окремі перемоги ворога, українські частини до середини травня 1919-го продовжували утримувати фронт, прикриваючи Луцьк і Рівне.

Таким чином, у травні 1919 року зі сходу на Волинь наступали більшовицькі війська, з заходу — польська армія.

Загальний наступ польської армії було призначено на 14 травня 1919 року. З армії генерала Юзефа Галлера була виділена ударна група генерала Йозефа Карніцького (близько п'яти тисяч багнетів і шабель, 19 гармат), яка разом із частинами генерала Едварда Ридз-Смігли повинна була ударити на Луцьк і відкинути армію УНР. На 150-кілометровому Холмському фронті в травні 1919 року в українських частинах реально налічувалося не більше восьми тисяч багнетів.

14 травня частини польської армії розгромали фронт Волинської групи армії УНР і несподівано увійшли у тил армії УНР і Галицької армії. Поява польської армії біля стін Луцька викликала тотальну паніку як Луцького гарнізону, так і штабу фронту. Учасник тих подій Василь Прохода у публікації «Бої сірожу-панників» згадував, що командир 1-го Сірого полку полковник Петро Ганжа вимагав від командира 1-ї Сірої дивізії отамана Віктора Абази надати дозвіл на евакуацію господарських частин і боєприпасів із Луцька до Дубна. Але коман-

дувач Холмського фронту наказний отаман Олександр Осецький категорично заборонив це робити і вимагав триматись на фронті до останньої можливості.

Проте сталося так, що фактично командування українських військ у Луцьку відмовилося від оборони міста. 16 травня 1919 року після короткої сутички майже без бою до Луцька з боку Красного вступили передові частини польських військ. Під час сутички загинуло 19 польських вояків: два сержанти, п'ять капралів і 12 стрільців.

За наказом отамана Осецького українські війська здалися у полон (лише у Луцьку в полон здалося близько тисячі солдатів і більше 100 офіцерів армії УНР, серед них — чотири генерали, штаби Холмської групи та Сірого корпусу).

Поляки захопили великі запаси військового майна. Українські військові підрозділи, дислоковані в Луцьку та його околицях, були роззброєні й інтерновані в табори. Також у полон опинився особовий склад Головної шкільної управи (установи, яка керувала українською військовою освітою) та військово-навчальних закладів УНР (Чутувська та Київська піші, київські гарматна й інженерна та інструкторська старшинська школи).

Заслуговує уваги твердження польського лікаря Адама Войничка у нарисі «Луцьк на Волині». Він зазначав, що мешканці міста радісно вітали польських вояків як визволителів — хлібом і сіллю. Якщо врахувати, що приблизно 80% населення Луцька складали євреї, можна цілком зрозуміти їхню радість. Незадовго перед цим відбулися жакливі єврейські погроми у Житомирі, Про-

скурові й інших містах, до яких були причетні петлюрівські отамани.

Чому ж так сталося, що армія УНР майже без бою віддала Луцьк полякам?

Можна припустити таке. Голова Директорії УНР Симон Петлюра розумів, що надалі українська армія не зможе битися на два фронти і треба визначитися, на чий бік пристати. Петлюра вважав, що союз із Польщею більше відповідає інтересам УНР, ніж альянс із Радянською Росією. Якби поляки не захопили 16 травня Луцьк, то це незабаром зробило би більшовики, які активно впроваджували в цей час свою криваву владу на українській землі.

До речі, вже 24 травня червоні захопили Рівне. Альтернатива на той час була така: величезні запаси військового майна на луцьких складах дістануться або полякам, або більшовикам. І, ймовірно, українське керівництво вирішило це питання на користь Польщі. Як зазначає історик-краєзнавець Михайло Киричук, Головний отаман української армії Симон Петлюра ще з січня 1919 року проводив таємні переговори з поляками.

За переказами сучасників, у Луцьку відбулася перша зустріч Петлюри з комендантом Війська Польського Юзефом Пілсудским. Можливо, вже тоді були якісь домовленості з поляками, де розглядалося територіальне питання, яке через рік уже виразно визначилось у статтях Варшавського договору 1920 року, за яким Волинь (до ріки Стир) і Галичина відходили до Польщі?

Таким чином, можливо, здача Луцька була не катастрофою, а продуманим кроком керівництва УНР?

Сергій ЄФІМОВ

В обласному центрі відбудеться свято для екстремалів

Громадська організація «Молодіжна платформа» у партнерстві з відділом у справах сім'ї та молоді міської ради Луцька організує загальноміський молодіжний фестиваль Urban City Fest у рамках II етапу культурно-розважального проекту «Проспект розваг». Він розпочнеться 14 липня о 16.00 у Центральному парку культури і відпочинку імені Лесі Українки та на вулиці Глушець.

У рамках фестивалю відбудуться змагання з таких дисциплін: BMX (велосипеди BMX відрізняються маленьким діаметром коліс, що дозволяє легко робити трюки); скейту; роликів (катання в цій дисципліні здійснюється на спеціальних роликах, конструкція яких повинна витримувати ковзання по поручнях, рамах і т. д.); брейкдансу (основне завдання

учасників змагання у цій дисципліні — продемонструвати якомога більше акробатичних фігур і стиль власного танцю); фристайлу (в так званих «батлах» учасники змагатимуться між собою в майстерності реперської імпровізації); бітбоксу; графіті; паркуру; соксу (гра полотняним м'ячиком); фриз-бі (літаюча тарілка).

Події відбуватимуться на кількох майданчиках. Наприклад, «БомБART» — це зона графіті. Тут учасники змагання малюватимуть на спеціальних щитах. Для цього необхідно принести заздалегідь підготовлений ескіз.

На основній сцені виступатимуть реп-виконавці та ді-джеї некомерційного напрямку. Тут також відбудеться виступ спеціальних запрошених зірок.

У Ковелі знову гасали на «Драконах»

На міському водосховищі в Ковелі відбулася відкрита першість міста з веслування на човнах «Дракон», інформує сайт міськради Ковеля.

Вже не вперше у Ковелі відбуваються турніри на «Драконах», і щоразу вони збирають велику кількість вболівальників, які приходять, щоб побачити цікаві та видовищні змагання. Цього разу за Кубок Ковеля змагалися три команди (76 учасників): «Аперкот», «Автолайн-24» та «Автолайн-24 Masters».

Веслувальники змагалися в естафеті на 500, 200 та 100 метрів. Найдовшу та найкоротшу дистанції змогла першою подолати команда «Аперкот», яка в підсумку й стала переможцем турніру. В команди «Автолайн-24» — друге місце, третє — в екіпажі «Автолайн-24 Masters».

Кубок Ковеля переможцю змагань — команді «Аперкот» — вручав міський голова Олег Кіндер. У подарунок спортсмени отримали

50-літрову бочку пива від одного з організаторів змагань — заслуженого майстра спорту України з веслування на байдарках і каное, переможця Кубка світу 1998 року, дворазового призера чемпіонату світу 1999 року серед юнаків, фіналіста чемпіонату Європи серед дорослих 2000 року, багаторазового чемпіона України 1998–2009 років В'ячеслава Цехова.

Всі учасники змагань були нагороджені медалями.

Луцького збоченця ув'язнили на два роки

40-річного чоловіка, який налякав десяток маленьких дівчаток, демонструючи їм на вулиці свій статевий орган, Апеляційний суд не виправдав. Збоченець, незважаючи на оточуючих, посеред білого дня знав штани перед школярками. «Промішляв» луцький ексгібіціоніст у грудні-січні цього року на центральних вулицях міста. Навіть люті морози не заважали йому отримувати задоволення від скоєного. З деталями резонансного злочину «Відомості» ознайомилися у матеріалах кримінального провадження.

Найбільше вражає те, що Вадим В., судячи з фотографій кримінальної справи, зовні вигадає цілком пристойним чоловіком. Одягнений у чорне коротке пальто, брюки, непогане взуття. Єдине, що привертає увагу на фото, зроблених у знімку, — це темні окуляри. Хоча сам засуджений каже, що носить їх постійно, бо

має проблеми з зором. До всього ж у Вадима — вища освіта, проблем із законом раніше не було. Проживав із батьками у селі Підгайці Луцького району, власної сім'ї у збоченця немає, постійного місця роботи теж. На момент скоєння злочинів Вадим підробляв у одній із луцьких фірм, розклеюючи оголошення. Робота вимагала постійного руху містом, от і забавлявся чоловік дорогою як міг.

Перший епізод злочину встановлений слідчими 12 грудня 2012 року. По обіді п'ятикласниця Марійка поверталася зі школи додому. Біля приміщення обласної друкарні, що на проспекті Волі, їй назустріч ішов Вадим. Він помітив дівчинку і надумав, як зазначено у протоколі допиту, «продемонструвати свій статевий орган». «Я розстебнув курточку, потім штани, після чого, прикрившись курточкою, почав йти в напрямку до дівчини. Наблизившись до неї, за

метрів п'ять я розкрив куртку», — розповів Вадим. Перелякана Марійка почала втікати, а той спокійно заправився та пішов своєю дорогою.

Увійшовши в азарт, уже наступного дня ексгібіціоніст вирішив влаштувати показ свого «достоїнства» не одній, а кільком дівчаткам. Увечері на вулиці Шопена він мало не до втрати свідомості налякав п'ятьох підлітків. Подруги прогулювалися алеєю біля Меморіалу Слави, як раптом побачили, що їм назустріч ірхує йде підозрілий чоловік у бейсикі та темних окулярах. У руді дивак ніс чорний пакет, яким, як уже потім зрозуміли дівчатка, він прикривав свій орган.

«Побачивши це, ми перелякались та почали втікати до історичного факультету... Чоловік почав бігти за нами. Кричав: «Стійте!». Коли ми добігли до історичного, чоловік застебнувся та пішов у протилежному

напрямку», — розповіла слідчому одна з дівчат.

21 грудня, обідньої пори, жертвою Вадима стала маленька школярка Діана. Їй збоченець не посоромився показати член прямицінько на зупинці громадського транспорту, теж на вулиці Шопена.

Слідством встановлені випадки демонстрації статевого органа 30 грудня двом підліткам на вулиці Глушець і 18 січня двом дівчаткам на мості, що з'єднує проспекти Перемоги та Соборності. Саме привселюдний показ «господарства» на мості був останнім у збоченській «кар'єрі» Вадима. Батько однієї з дівчаток, яку він щойно налякав, йшов слідом за донькою додому. Після побаченого дівчина не розгубилася, а відразу зателефонувала татові, розповіла, що сталося, і описала зовнішність Вадима. Впізнати його було не важко, зважаючи на те, що взимку мало хто

ходить у темних окулярах. Поки Вадим минув міст, на нього вже чекав розлючений батько жертви з нарядом міліції.

Луцький міськрайонний суд засудив Вадима за скоєні злочини до двох років позбавлення волі. Збоченець таке покарання видавалося надто суворим, тому він подав на апеляцію, мовляв, розкаювався у своїх діяннях, а трьом потерпілим навіть поштою переслав по сто гривень моральної шкоди. До всього ж Вадим добровільно звернувся по допомогу в психіатричну лікарню, де встановили, що засуджений страждає обсессивно-компульсивним розладом особистості й ексгібіціонізмом. На суді він навіть розповів, що вже не відчуває потреби показувати свій статевий орган привселюдно, однак Апеляційний суд залишив вирок міськрайонного без змін.

Ірина КОСТЮК